

Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) – Vantaan viherrakenteen kehityskuva YK0050 / SP

VD/435/10.02.10/2021

SP/MSI/LMU/SSO

Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) eli viherrakenteen kehityskuva ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen. VIVA ohjaa asemakaavoitusta, viheralueiden suunnittelua ja kunnossapitoa sekä maan hankintaa.

Vantaan uusi yleiskaava 2020 tuli voimaan 11.1.2023. Yleiskaava on lähtökohta koko kaupungin viheralueverkoston tarkemmalle suunnittelulle. Viherrakenteen kehityskuvassa jatketaan siitä, mihin yleiskaavassa 2020 jäätin, viheralueiden sisältöä ja tavoitteita tarkentaen. VIVA on osa yleiskaavan toteuttamista.

Viherrakenteeseen kuuluvat kaavoitettujen viheralueiden verkosto sekä muut kasvulliset alueet pihoidilla ja kaduilla. Vesistöt ovat osa viherrakennetta. Viherrakenne mahdollistaa luonnon monimuotoisuutta ja vaikuttaa ihmisten terveyteen monen eri mekanismin kautta. Viheralueiden hiilinielujen ja -varastojen avulla voidaan hillitä ilmastonmuutosta ja viheralueilla on suuri merkitys ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

VIVA sisältää suunnittelun lähtökohdat, tavoitteet Vantaan viherrakenteelle ja maisemalle ja suunnitelman. Tavoitteet ryhmiteltiin neljän päätavoitteen ryhmiksi: Vantaan viherrakenne ja maisema on monimuotoista luonnoltaan, kulttuuriympäristöltään ja kaupunkimaisemaltaan, ilmastonmuutosta hillitsevää ja siihen sopeutuvaa, hyvinvointia tukevaa sekä taloudellista.

Suunnitelmassa esitetään Vantaan viheralueet luokiteltuna koon ja maisema- ja kaupunkirakenteellisen sijainnin perusteella, ekologisen verkoston kehittäminen ja erilaisia kehittämisehdotuksia alueellisesti. Kartoille on rajattu keskustoihin liittyviä keskuspuistoja, kaupunginosapuistoja ja korttelipuistoja, jotka voivat olla keskustapuistoja tai luontoaltistuspuistoja. Lisäksi esitetään portteja luontoon ja kulttuurimaisemaan, uusia hulevesipuistoja, keskustojen virkistyskehiä ja paikkoja istutettaville puille.

Viherrakennetta vaalimalla tai kehittämällä voidaan tukea useita Innovaatioiden Vantaa – kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteita. Kukoistavat kaupunkikeskukset -painopisteen yhtenä tavoitteena on, että luonto on lähellä asukkaita kaduilla, toreilla ja pihoidilla. Strategisen painopisteen mukaisesti VIVA-työssä tarkennettiin suunnittelua erityisesti kaupunkikeskustojen alueelle ja lähistölle. VIVA-työn osana laadittiin viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje SAAVU, jonka kaupunkiympäristölautakunta merkitsi tiedoksi 5.9.2023.

VIVA tukee useiden resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista. VIVA-työn osana laadittiin selvitys, jossa tarkastellaan Vantaan ekologista verkostoa sen osien eli metsä- ja puustoisien verkoston, avointen biotooppien verkoston ja siniverkoston kautta. Selvityksessä muodostettiin kokonaiskuva Vantaan ekologisista verkostoista sekä kehittämistarpeiden ja -ehdotusten määrittely kaavoituksen tueksi. Selvityksen pohjalta merkittiin kehitettävät ekologiset yhteydet ja kehittämisehdotuksia viherrakenteen kehityskuvan alueittaisille kartoille.

Viheralueiden palveluverkkosuunnitelma 2023–2032 hyväksyttiin kaupunkitilalautakunnassa 7.6.2023. Viherrakenteen kehityskuvaa ja viheralueiden palveluverkkosuunnitelmaa laadittiin osin samaan aikaan.

siten, että työt tukevat toisiaan. Palveluverkkosuunnitelma on suunnitelma siitä, miten Vantaan viheralueiden palveluita kehitetään seuraavan vuosikymmenen aikana.

Viherrakenteen kehityskuvan ja viheralueiden palveluverkkosuunnitelman taustaksi kerättiin yhteisesti asukkaiden ja muiden käyttäjien näkemyksiä. Keväällä 2022 tehtiin verkkokysely. Syksyllä 2022 järjestettiin kolme asukastilaisuutta. Viherrakenteen kehityskuvan luonnoksesta, joka valmistui 21.12.2023, laadittiin karttakysely, joka oli avoinna 5.2.-1.3.2024 osallistuva Vantaa -sivustolla. 76 henkilöä vastasi kyselyyn. Työstä annettiin enimmäkseen positiivista palautetta. Palautteen pohjalta raporttiin tuotiin lisää sisältöä, ja alueittaisten karttojen selitettä tarkennettiin.

Viherrakenteen kehityskuvan luonnoksesta pyydettiin kommentteja kaupungin sisäisiltä ja ulkoisilta tahoilta. Palaute oli pääosin positiivista. Mm. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri piti luonnosta poikkeuksellisen onnistuneena ja Helsingin kaupunki toivoi hyvän suunnitteluyhteistyön jatkuvan edelleen.

Viherrakenteen kehityskuvan on laatinut Vantaan yleiskaavayksikön kestävä kaupunki -tiimi laajassa kaupungin sisäisessä yhteistyössä.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) – viherrakenteen kehityskuva YK0050 jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Käsittely:

Kokouksessa puheenjohtajana toiminut Tarja Eklund esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

-Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) – viherrakenteen kehityskuva YK0050

-Vantaan ekologiset verkostot – Metsä- ja puustoinen verkosto, avointen biotooppien verkosto ja siniverkosto

Täytäntöönpano: Kaupunkirakenne ja ympäristö

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Johtava maisema-arkkitehti Laura Muukka, puh. +358 50 302 9396

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi